

V Olomouci proběhla konference SOVAK ČR Provoz vodovodů a kanalizací

Zuzana Jonová

Sdružení vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK ČR) uspořádalo pod záštitou Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí ve dnech 5. a 6. listopadu 2013 další konferenci Provoz vodovodů a kanalizací.

Pro tentokrát se místem setkání 335 účastníků konference stala starobylá a krásná Olomouc. Během dvou dní odeznělo 31 přednášek a vystoupení, které byly tematicky rozděleny do úvodní sekce, sekce právně-legislativní, sekce vodovody a ekonomika a sekce kanalizace.

Součástí konference byla výstava exponátů a služeb dvaceti vystavovatelů z oboru vodovodů a kanalizací.

Po slavnostním zahájení se rozběhl program úvodní sekce, a to za předsednictví Ing. Vladimíra Procházký. Odborný úvod konference patřil již tradičně Ministerstvu životního prostředí, které zastupoval Ing. Martin Frélich, jenž představil priority MŽP v oblasti vodovodů a kanalizací pro programové období Operačního programu Životní prostředí od roku 2014.

Za Ministerstvo zemědělství vystoupil Ing. Jiří Duda a připomenul Novelu zákona o vodovodech a kanalizacích.

Po úvodních přednáškách zaujal pozornost posluchačů příspěvek Ing. Ondřeje Beneše a JUDr. Ludmily Žaludové prezentovaný neobvyklou formou dialogu autorů na téma problematiky aplikace zákona o vodovodech a kanalizacích po novele. Posluchači ocenili jasné a stručné formulování myšlenek i zvuk dvou hlasů – ať už šlo o nedostatky novely: rezignace předkladatele na zrušení výjimek, problematické vyjádření změny v definici počtu připojených osob, nárůst administrativy při uzavírání smluv – nebo pozitiv: nová definice vnitřní kanalizace, nová definice provozně souvisejících vodovodů a kanalizací, nové stanovení povinností provozovatelů při výměně vodoměrů.

Ani brilantní projev náměstka ministra zemědělství Mgr. Jana Sixty a neméně kvalitní vystoupení Ing. Milana Míky u posluchačů příliš nevyšly image zákona o veřejných zaká-

kách. Dovolte mi za vše jeden citát z příspěvku Ing. Míky: „V současné podobě ZVZ dosáhl ‚pozitivní‘ diskriminace zadavatelů do takové míry, že na slovo pozitivní už nestačí ani uvozovky. Folklor námitek a obstrukcí ze strany uchazečů o veřejné zakázky spolu s následnou rozhodovací praxí odvolacích orgánů vyvolává u mnoha veřejných zadavatelů pocit, že dnes už si nesmí ani dovolit požadovat plnění své zakázky kvalitním, prověřeným dodavatelem za použití kvalitních a prověřených materiálů, aniž by riskoval téměř nekonečné protahování řízení s nejasným koncem.“

Mgr. Sixta mimo jiné představil zákonné opatření vlády o zadávání veřejných zakázek: zadavatelé budou veřejné zakázky v režimu zákona zadávat od 2 mil. Kč u dodávek a služeb a od 6 mil. Kč u stavebních prací. Senát akceptoval návrh MMR na zrušení tzv. osoby se zvláštní způsobilostí, jejíž vyjádření mělo být od 1. ledna 2014 podmínkou zahájení zadávacího řízení na nadlimitní veřejnou zakázku. Dále byly pozměňovacím návrhem zmírněny povinnosti zadavatelů stavebních nadlimitních zakázek ukládané před zahájením zadávacího řízení. Zákonné opatření by dále odložilo o rok vytvoření seznamu expertů pro hodnocení významných veřejných zakázek. Upozornil, že schválené opatření vstoupí v účinnost 1. 1. 2014, zákonné opatření musí podle Ústavy ČR ještě potvrdit Poslanecká sněmovna.

Konferenci navštívil a účastníky pozdravil zástupce AquaFedu, Mezinárodní federace soukromých vodohospodářských provozovatelů z Francie, pan Xavier Maitreerobert. Vystoupil s přednáškou Cesta udržitelného rozvoje provozu oboru VaK.

Přednáška Mgr. Jaroslavy Nietscheové „Příprava novely vodního zákona v návaznosti na nový občanský zákoník – Vodní díla a pozemky pod nimi“ nevyzněla příliš optimisticky.

Vodní díla, jak je známo, jsou stavby na pozemcích často různých vlastníků. V rozhodovací praxi soudů již nyní převládá názor, že vodní díla, u nichž nelze nalézt rozhraní mezi pozemkem a vodním dílem, nejsou samostatnou věcí, a tak vodní nádrže, některé úpravy koryt, náhony, odpady, studny, vrty a sypané hráze jsou vnímány jako součást pozemků. A nový občán-

ský zákoník č. 89/2012 Sb., který je účinný od 1. 1. 2014, v § 506 říká jasně: součástí pozemku je prostor nad povrchem, pod povrchem, stavby zřízené na pozemku, jiná zařízení včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech. Z toho vyplývá, že nedojde-li k legislativní změně, k 1. 1. 2014 se vodní díla (nádrže, sypané hráze, úpravy koryt vodních toků, studny, vrty) stanou součástí pozemků a vlastníci pozemků budou mít povinnost tato díla udržovat a provozovat. Tristní představa – a k novele vodního zákona, která by oddělila vodní díla od pozemků, není dosud politická vůle...

Zákonodárci však našťásti pamatovali na výjimku pro inženýrské sítě, ty se nestávají součástí pozemku.

Možné komplikace vyplývající z přijetí nového občanského zákoníku se také promítaly i do přednášky Právní úprava vodovodů a kanalizací v novém občanském zákoníku – vybrané problémy, se kterou vystoupil JUDr. Zdeněk Horáček, Ambruz&Dark Deloitte Legal s. r. o., advokátní kancelář.

Samostatná přednáška JUDr. Ludmily Žaludové „Změny odběratelských smluv od roku 2014“ hlavně vlastníkům a provozovatelům vodovodů a kanalizací naznačila, na co vše je nutno se připravit v oblasti úpravy odběratelských smluv v souvislosti s novelou zákona o vodovodech a kanalizacích a v souvislosti s novým občanským zákoníkem. Rozhodně by nikoho neměl ukolébát fakt, že pro úpravu odběratelských smluv uzavřených do 31. 12. 2013 novela zákona o VaK v přechodných ustanoveních stanoví lhůtu 31. 12. 2024. Smlouvy s ohledem na vyváženost by měly být upraveny a sjednoceny co nejdříve. Podle slov autorky navíc „deset let uplyne jako voda“.

V případě přednášky „Problematika regulace oboru veřejných vodovodů a kanalizací – jdeme udržitelným směrem?“ Ing. Jiřího Heřmana čas neskutečně rychle ubíhal. Autor si položil otázky Co se vylepšilo?, Co se nedotáhlo?, Co je třeba opustit?, a to v kontextu zákona o cenách, vlivu OPŽP a finančního modelu a současného cenového výměru. Ná-

MUDr. František Kožíšek, CSc.

Mgr. Jan Sixta

sledoval rozbor základních složek modelu služby, ekonomická povaha složek a popis možností uspořádání modelů vlastnických a oddílných, jejich vzájemné porovnání. Pozorní posluchači se dočkali i odpovědí na výše uvedené otázky: vylepšilo se zahrnutí monopolního prvku a povědomí o struktuře služby, nedotáhla se logická orientace na monopolní prvek bez ohledu na uspořádání služby. A poslední odpověď: je třeba opustit regulace od tržního prostředí. Poslední věty přednášky patřily návrhům do budoucnosti. Téma i přednášející by si zasloužili samostatný seminář. Lépe a pregnančněji to nelze vyjádřit – použila jsem volnou citaci posledního slajdu přednášky:

V případě infrastruktury – regulace monopolu → regulace kapitálu je adekvátní, lze dále zpřesňovat.

V případě regulace ostatních prvků → hlavně zdravý rozum (regulace návratnosti kapitálu není adekvátní, u soutěžených prvků žádnou regulaci, příp. dohled).

Vystoupení Ing. Ivany Mahříkové „Převážkové zkušenosti zo zachytáváním povrchového odtoku, spôsoby redukcie“ bylo prezentováno v půvabné slovenštině. Poukázalo na nutnost vytvoření vhodného systému k zachycování a zadržování srážkových vod v intravilánu obcí. Tento systém by měl chránit urbanizovaná sídla před povodňovými vlnami v době dlouhodobých dešťů. Zároveň v období sucha by měl vytvořit zdroje vody pro města a tím zlepšit životní prostředí jejich obyvatel.

Předposledním přednášejícím programem prvního dne byl MUDr. František Kožíšek, který představil pohled na to, „Jaké povinnosti má provozovatel veřejného vodovodu vůči vnitřnímu vodovodu“. Z několika ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích lze vysledovat, že povinnosti provozovatele vodovodů a kanalizací vůči odběratelům končí v místě vodoměru. Ale v zákonech o VaK a zákoně o ochraně veřejného zdraví je stanovena přímá povinnost provozovatele veřejného vodovodu a celá řada povinností nepřímých. Pro jednoduchou orientaci všech zúčastněných vydává Státní zdravotní ústav v českém překladu němec-

Ing. Ladislav Haška, Mgr. Jiří Hruška, Ing. Jiří Heřman

kou informační brožuru, která byla původně vydána německým spolkovým úřadem pro životní prostředí.

Závěrečné úterní vystoupení připadlo na JUDr. Josefa Nepovíma a týkalo se „Problematiky právního prostředí vodárenských společností po rekodifikaci soukromého práva od 1. 1. 2014“.

Další konferenční den probíhal ve dvou sekcích: vodovody a ekonomika a kanalizace. Bonusem druhé sekce kromě zajímavých přednášek na téma Povodně 2013, dešťové oddělovače či TNV hospodaření se srážkovými vodami byl přednáškový sál – prosklený prostor ve 13. podlaží hotelu Flora s nádhernou panoramatickou vyhlídkou na Olomouc.

V sekci vodovody a ekonomika zaujaly zejména přednášky o hodnocení technického stavu veřejných vodovodů, sledování a vyhodnocování základních parametrů při aplikaci pravidel kvantifikace přiměřeného zisku v praxi nebo sanace vodovodního potrubí polyuretanovým nástřikem.

Mnohé ze skutečné praxe mohli zájemci vidět při exkurzi na čistírnu odpadních vod v Olomouci.

Většina přednášek, které zazněly na konferenci Provoz vodovodů a kanalizací 2013 v Olomouci je k dispozici ve sborníku referátů, některé budou publikovány také v časopise Sovak.

Konferenci doplnil raut a slavnostní společenský večer, při němž měli účastníci možnost vidět ukázky show tanců a zatančit si při živé hudbě.

V rámci společenského večera byla předána tři čestná ocenění za zásluhy v oboru vodovodů a kanalizací a prezentaci a propagaci vodárenského oboru. Symboly ocenění jsou tradičně keramické plastiky vodníka. Nositeli ocenění a „vodníky roku 2013“ se stali Ing. Ladislav Haška,

generální ředitel Brněnských vodáren a kanalizací, a. s., Ing. Jiří Heřman, generální ředitel ČEVAK a. s., a Mgr. Jiří Hruška, šéfredaktor časopisu Sovak.

Příští ročník konference SOVAK ČR Provoz vodovodů a kanalizací je naplánován ve dnech 4. a 5. listopadu 2014.

Ing. Zuzana Jonová
e-mail: zuzana.jonova@bcov.cz